

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Σελίδες απάντησης: 4

Σελίδες συνημμένων:

Σύνολο σελίδων:

Αθήνα 15-10-2018
Αριθμ. Πρωτ.:856/129851

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη παραγωγών αγροτικών προϊόντων»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 1862/25-9-2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Λ. Αυγενάκης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στην πάταξη των ελληνοποιήσεων αγροτικών προϊόντων και γενικότερα των φαινομένων απάτης και δόλιων πρακτικών, σημειώνεται ότι είναι, ήδη, ενεργοποιημένος και θα συνεχίσει να αξιοποιείται και να βελτιώνεται ο μηχανισμός των συστηματικών τακτικών ελέγχων. Συγκεκριμένα, για τις εισαγωγές νωπών οπωροκηπευτικών από τρίτες χώρες, επισημαίνεται ότι για να εισαχθεί ένα φορτίο νωπών οπωροκηπευτικών από τρίτη χώρα, ο εισαγωγέας υποχρεούται να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (ΜΕΝΟ) και να υποβάλει ψηφιακή αναγγελία μέσω της ιστοσελίδας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (<http://www.minagric.gr/index.php/el/eservicesmenu-2>), κάθε φορά που θέλει να εισάγει ένα φορτίο. Στη συνέχεια, τα στοιχεία της αναγγελίας υπόκεινται σε επεξεργασία από το ΜΕΝΟ, που αποτελεί την ηλεκτρονική βάση δεδομένων των εμπορευομένων στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών βάσει του άρθρου 10 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 543/2011. Το ΜΕΝΟ κατηγοριοποιεί αυτόματα τον κίνδυνο, καθορίζει το αντίστοιχο επίπεδο ελέγχου και ορίζει την απόφαση ελέγχου ή μη του εν λόγω φορτίου νωπών οπωροκηπευτικών.

Στις περιπτώσεις:

- απόφασης διενέργειας ελέγχου, η αρμόδια Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) του σημείου εκτελωνισμού του φορτίου προβαίνει σε έλεγχο συμμόρφωσης ως προς τις ποιοτικές προδιαγραφές εμπορίας και εκδίδει πιστοποιητικό συμμόρφωσης [Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 543/2011], το οποίο υποβάλλεται στις τελωνειακές αρχές για τον εκτελωνισμό του φορτίου. Επισημαίνεται ότι στις εμπορικές προδιαγραφές περιλαμβάνεται και η αναγραφή στη σήμανση των συσκευασιών της χώρας καταγωγής, η οποία αποτελεί υποχρεωτική ένδειξη για όλα τα νωπά οπωροκηπευτικά.
- απόφασης μη διενέργειας ελέγχου, το ΜΕΝΟ εκδίδει βεβαίωση απαλλαγής ελέγχου, την οποία υπογράφουν οι ποιοτικοί ελεγκτές της εν λόγω ΔΑΟΚ, προκειμένου να υποβληθεί στις τελωνειακές αρχές για τον εκτελωνισμό του φορτίου.

Σε κάθε περίπτωση, προκειμένου ένα φορτίο νωπών οπωροκηπευτικών που εισάγεται από τρίτη χώρα να τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία από τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές, απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού συμμόρφωσης ή της βεβαίωσης απαλλαγής ελέγχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 13 του προαναφερθέντος Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 543/2011. Διαφορετικά, η εισαγωγή δεν επιτρέπεται.

Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση παραλαβής φορτίων από χώρες της Ε.Ε. (ενδοκοινοτική απόκτηση), οι αναγγελίες άφιξης των φορτίων είναι, επίσης, ψηφιακές, ενώ ο έλεγχος διενεργείται από τη ΔΑΟΚ του τόπου παραλαβής του φορτίου (συσκευαστήριο, αποθήκες κ.ά.), έπειτα από ανάλυση κινδύνου στο ΜΕΝΟ. Και σε αυτήν την περίπτωση, εκδίδονται τα σχετικά έγγραφα (πιστοποιητικό συμμόρφωσης ή βεβαίωση απαλλαγής ελέγχου).

Πρέπει να τονιστεί ότι το ΥΠΑΑΤ (αρμόδια η Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων), προκειμένου να προστατέψει τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα και τους Έλληνες παραγωγούς και να αποφύγει φαινόμενα «ελληνοποιήσεων» και παραπλάνησης του καταναλωτή, προβαίνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα στην έκδοση σχετικών εγκυκλίων για εντατικοποίηση των ελέγχων σε φορτία νωπών οπωροκηπευτικών στα σημεία εξόδου/εισόδου (λιμάνια, συντοριακούς σταθμούς) της χώρας, σε κομβικά σημεία επί των εθνικών οδών (διόδους), στα συσκευαστήρια, στις λαχαναγορές κ.α., αλλά και σε έκτακτους αιφνιδιαστικούς ελέγχους, ώστε να εξαιρεθεί το φαινόμενο της εισαγωγής ποιοτικά υποβαθμισμένων, επικινδυνών ή αταυτοποιητών προϊόντων, τα οποία:

- ανταγωνίζονται αθέμιτα τα εγχώρια προϊόντα,
- παραπλανούν τον καταναλωτή και
- θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του καταναλωτή.

Στις περιπτώσεις που τα εισαγόμενα προϊόντα δεν είναι σύμφωνα με την Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία, εφαρμόζονται συγκεκριμένες διαδικασίες, όπως η απαγόρευση εισαγωγής και, στη συνέχεια, η καταστροφή ή η επαναποστολή (θέματα ασφάλειας τροφίμων) ή η αλλαγή χρήσης ή διορθωτικές ενέργειες (αλλαγή σήμανσης).

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι το ΥΠΑΑΤ, έχοντας εντοπίσει το εν λόγω πρόβλημα, προχώρησε, μέσω της αναδιάρθρωσης του οργανογράμματός του [π.δ. 97/2017 (Α' 138)], σε πολύ μεγάλες θεσμικές αλλαγές με τη μεταφορά και την υπαγωγή των οκτώ (8) Περιφερειακών Κέντρων Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου (ΠΚΠΦΠ&ΦΕ) με έδρα σε Αττική, Βόλο, Ιωάννινα, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Ναύπλιο, Αχαΐα και Ηράκλειο απευθείας στη νεοσύστατη προαναφερθείσα Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων, η οποία βρίσκεται στην Κεντρική Υπηρεσία. Κατ' αυτόν τον τρόπο, δημιουργείται, για πρώτη φορά, ελεγκτικός μηχανισμός 150 ανθρώπων περίπου, με επιχειρησιακούς βραχίονες σε όλη τη χώρα και δυνατότητα άμεσης επέμβασης, όποτε αυτό χρειαστεί. Το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα οι εν λόγω υπηρεσίες θα εξοπλιστούν με επιβατικά - υπηρεσιακά αυτοκίνητα και με όλον τον υπόλοιπο εξοπλισμό που απαιτείται (κινητά τηλέφωνα, tablets, κάμερες κ.λπ.), ώστε να υπάρχουν υπηρεσιακά και επιχειρησιακά έτοιμες μονάδες ελέγχου για όλο το 24ωρο. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι την 4η-10-2018 πραγματοποιήθηκε στο ΥΠΑΑΤ ενημερωτική συνάντηση υπηρεσιακών παραγόντων του ΥΠΑΑΤ με τους ελεγκτές των ΠΚΠΦΠ&ΦΕ παρουσία του εκτελεστικού υπεύθυνου του Συντονιστικού Κέντρου Εποπτείας Αγοράς και Αντιμετώπισης Παραεμπορίου (ΣΥΚΕΑΑΠ) σχετικά με τις νέες ψηφιακές υπηρεσίες που σχετίζονται με το ΜΕΝΟ. Στο πλαίσιο της συνάντησης, δόθηκαν στους ελεγκτές tablets, τα οποία έχουν τη δυνατότητα χρήσης της εφαρμογής «Αναγγελίες Οπωροκηπευτικών» κατά τη διενέργεια των έκτακτων ελέγχων στα σημεία εισόδου και εξόδου από τη χώρα, καθώς και στα οδικά δίκτυα.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι το ΥΠΑΑΤ έχει αναπτύξει τα τελευταία τρία χρόνια στενή συνεργασία με όλες τις άλλες αρμόδιες ελεγκτικές αρχές [Συντονιστικό Κέντρο Εποπτείας Αγοράς και Αντιμετώπισης Παραεμπορίου (ΣΥΚΕΑΑΠ), Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), Υπηρεσία Ερευνών και Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων (ΥΕΔΔΕ), Οικονομική Αστυνομία, Λιμενικό, Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) κ.λπ.] από την οποία συνεργασία έχουν προκύψει πολλαπλά οφέλη τόσο σε επίπεδο εμπειρίας στελεχών όσο και στον εντοπισμό «διαδρομών» και τεχνικών που χρησιμοποιούν τα εν λόγω κυκλώματα σε όλη τη χώρα.

Σε όλες τις επιχειρήσεις που ελέγχονται, πραγματοποιείται ασφαλιστικός και φορολογικός έλεγχος, κατά τον οποίο λαμβάνονται και φορολογικά στοιχεία για περαιτέρω έλεγχο από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επισημαίνεται ότι η αναφορά σε ελληνοποιήσεις, παραπέμπει σε και ερμηνεύεται ως «διενέργεια ελέγχων ικνηλασιμότητας τιμολογίων», μία διαδικασία περίπλοκη και χρονοβόρα, η οποία πραγματοποιείται με τη συνεργασία και άλλων υπηρεσιών άλλων Υπουργείων. Επιπλέον, προωθείται, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, νομοθετική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία, θα καταστεί υποχρεωτική η αναγραφή της προέλευσης στις αποδείξεις λιανικής πώλησης.

Πρέπει να αναφερθεί ότι οι επιτυχίες του ελεγκτικού μηχανισμού αρχίζουν να είναι εμφανείς σε κάθε επίπεδο και ότι η αποτροπή των παραβάσεων είναι εντυπωσιακή. Συγκεκριμένα, η προσπάθεια εντοπισμού παράνομων φορτίων νωπών φρούτων και λαχανικών, αλλά και άλλων προϊόντων, συνεχίζεται και ενισχύεται με την αναβάθμιση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων των σημείων εισόδου – εξόδου – διέλευσης φορτηγών αυτοκινήτων. Ενδεικτικά, αναφέρονται η τοποθέτηση X-Ray scan και στο τελωνείο της Κακκαβιάς, καθώς και η κατασκευή ειδικών χώρων ελέγχου και δειγματοληψίας τροφίμων στους Κήπους του Έβρου που ξεκινάει εντός του 2018. Παράλληλα, η ολοένα και μεγαλύτερη εμπλοκή των νέων τεχνολογιών στους μηχανισμούς ελέγχου της χώρας θα οδηγήσει σε ευκολότερη αντιμετώπιση του φαινομένου. Αναμένεται, λοιπόν, και online σύνδεση σε πραγματικό χρόνο των βάσεων δεδομένων των τελωνείων με αυτών του ΥΠΑΑΤ, αλλά και άλλων υπηρεσιών.

Σημειώνεται ότι η Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ βρίσκεται σε καθημερινή βάση σε συνεχή επικοινωνία με τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ (ΠΚΠΦΠ&ΦΕ) και με τις αντίστοιχες ΔΑΟΚ σε όλη την Επικράτεια, καταβάλλοντας υπεράνθρωπες προσπάθειες, ώστε να τηρείται η νομιμότητα και να διασφαλίζεται το συμφέρον όλων των νομίμως συναλλασσομένων και των παραγωγών. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις, επιβάλλονται άμεσα οι προβλεπόμενες κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4235/2014 (Α 32) και των εφαρμοστικών διατάξεών του. Οι εν λόγω κυρώσεις είναι διαθέσιμες on line στο σύστημα για όλες τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, αυξάνοντας έτσι την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του συστήματος εποπτείας και ελέγχου.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι η αντιμετώπιση των ελληνοποιήσεων και γενικότερα των φαινομένων απάτης και δόλιων πρακτικών, αποτελούν διαχρονική προτεραιότητα κατά τη διεξαγωγή των επίσημων ελέγχων του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), σύμφωνα και με το Πολυετές Ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Ελέγχων. Οι έλεγχοι αυτοί υλοποιούνται με την πραγματοποίηση συντονισμένων και στοχευμένων δράσεων και σε συνεργασία με άλλες συναρμόδιες υπηρεσίες, όταν αυτό κριθεί απαραίτητο, επιδιώκοντας την προστασία και την αποτροπή φαινομένων παραπλάνησης των καταναλωτών.

Ο ΕΦΕΤ διαχρονικά σχεδιάζει και υλοποιεί προγράμματα δειγματοληψίας και εργαστηριακού ελέγχου διάφορων προϊόντων, με στόχο τη διασφάλιση της γνησιότητάς τους, αλλά και της ασφάλειάς τους. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα των ελέγχων βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του ΕΦΕΤ:

(http://www.efet.gr/portal/page/portal/efetnew/consumers/official_audit) και
(<http://www.efet.gr/portal/page/portal/efetnew/library/plans>).

Όσον αφορά στην πολιτική που εφαρμόζεται στον τομέα φρούτων και λαχανικών, στην οποία εμπεριέχονται και οι ντομάτες, επισημαίνεται ότι αυτή υλοποιείται μέσω:

- των εγκρίσεων και της προώθησης νέων τύπων θερμοκηπίων, με στόχους τη δημιουργία και τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων, καθώς και τη βελτίωση των συνθηκών παραγωγής τους

και

- της δημιουργίας Οργανώσεων Παραγωγών και Ενώσεων Οργανώσεων Παραγωγών (Ο.Π. και Ε.Ο.Π. αντίστοιχα), στο πλαίσιο των Κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 1308/2013 και (ΕΚ) αριθμ. 543/2011, με ενωσιακή ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% για την υλοποίηση επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι οι στόχοι της εθνικής στρατηγικής, σύμφωνα με το άρθρο 3, της αριθμ. 4270/139407/28-12-2017 απόφασης του Υπουργού και του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, της 20.12.2013, σ.671), (ΕΕ) αριθ. 2017/891 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 4) και (ΕΕ) αριθ. 2017/892 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 57), σχετικά με τα κριτήρια αναγνώρισης Οργανώσεων Παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών και την Εθνική Στρατηγική για βιώσιμα Επιχειρησιακά Προγράμματα στον τομέα των Οπωροκηπευτικών» (Β 5/5.1.2018), έχουν ως εξής:

1. Οι γενικοί στόχοι της εθνικής στρατηγικής είναι:

α. Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

β. Η βελτίωση της ελκυστικότητας των Οργανώσεων Παραγωγών του τομέα.

2. Η επίτευξη των γενικών στόχων θα συντελεστεί μέσω των ειδικών στόχων που είναι:

α. Η προώθηση της συγκέντρωσης της προσφοράς.

β. Η προώθηση της διάθεσης στην αγορά προϊόντων που παράγονται από τα μέλη.

γ. Η εξασφάλιση της προσαρμογής της παραγωγής στη ζήτηση ως προς την ποιότητα και την ποσότητα.

δ. Η προώθηση της εμπορικής αξιοποίησης των προϊόντων.

ε. Η προώθηση της γνώσης και βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού.

Παράλληλα, υλοποιούνται, μέσω των Οργανώσεων Παραγωγών, ειδικοί στόχοι για την προστασία του περιβάλλοντος. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι η διάρκεια της εθνικής στρατηγικής καθορίζεται σε εννέα έτη (2018-2027). Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, μέσω των επιχειρησιακών προγραμμάτων, υπάρχει η δυνατότητα επίτευξης καλύτερων τιμών του προϊόντος, μείωσης του κόστους παραγωγής, προώθησης των ποιοτικών προϊόντων, διατήρησης των παραδοσιακών αγορών, ανοίγματος νέων αγορών, δημιουργίας συσκευαστηρίου, ώστε να αναγράφεται η προέλευση του προϊόντος, αγοράς εξοπλισμού και μηχανημάτων, δημιουργίας θερμοκηπίων για την παραγωγή σποροφύτων, μειώνοντας εξαιρετικά το κόστος εισροών κ.λπ.

Επίσης, με τη συγκρότηση ισχυρών Οργανώσεων Παραγωγών και τη σωστή λειτουργία τους μπορεί να βελτιωθούν σημαντικά η διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, καθώς και η διαπραγματευτική δύναμη των παραγωγών-μελών των Οργανώσεων Παραγωγών. Πρόκειται για ένα πλήρες και εξαιρετικά σημαντικό χρηματοδοτικό εργαλείο, το οποίο οδηγεί στην καθετοποίηση της παραγωγής, ενισχύοντας όλα τα στάδια παραγωγής.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΟΛΥΜΠΙΑ ΤΕΛΙΓΙΟΡΙΔΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Οικονομίας & Ανάπτυξης

- Γραφείο κ. Υπουργού

2. Βουλευτή κ. Λ. Αυγενάκη